

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2026-0000168751

Datum

9 april 2026

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

Nvt

Bijlage(n)

1

Aan
Van

MBZK
CZW

nota

Aanbiedingsnota bij antwoorden vragen EK over herziene
handreiking constitutionele toetsing

Aanleiding

Bij brief van 10 maart jl. hebben de leden van de D66-fractie in de commissie voor Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer enkele vragen gesteld naar aanleiding van de toezending van de herziene Handreiking constitutionele toetsing.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de voorgestelde beantwoording van de vragen en de brief te ondertekenen. De brief is mede namens SJenV.

Kern

- De vragen van de fractie van D66 betreffen in de kern het volgende:
 - 1) Waarom is er in het coalitieakkoord geen melding gemaakt van de wens om een constitutioneel hof op te richten?
 - 2) Wat is de verhouding tussen de verantwoordelijkheid van BZK voor het uitvoeren van een constitutionele toets op ontwerpregelgeving en de voorgenomen mogelijkheid voor de rechter om wetten te toetsen aan de Grondwet?
 - 3) Waarom heeft BZK voor bepaalde nader omschreven selectiecriteria gekozen om te bepalen of al dan niet wordt overgaan tot een constitutionele toets op ontwerpregelgeving en
 - 4) Wie is uiteindelijk verantwoordelijk voor de beslissing om al dan niet een constitutionele toets uit te voeren?
- In antwoord op de eerste vraag wordt – kort gezegd – toegelicht dat het huidige kabinet, net als de rechterlijke instanties, geen voorstander is van de instelling van een grondwettelijk hof. Zie verder de toelichting hieronder.
- In antwoord op de tweede vraag wordt – kort gezegd - aangegeven dat gedegen constitutionele toetsing in de ontwerpfase van wetten en regelgeving en rechterlijke constitutionele toetsing elkaar aanvullen en op hun eigen manier bijdragen aan het bewaken van de constitutionele grenzen.
- De antwoorden op de laatste twee vragen zijn vooral toelichtend van aard en geven een nadere inzicht in de afwegingen die zijn gemaakt bij de nieuwe werkwijze van BZK. Duidelijk wordt gemaakt dat uitgangspunt van die werkwijze is om door advisering en toetsing zoveel mogelijk bij te dragen aan de constitutionele kwaliteit van regelgeving.

Toelichting

- Voor wat betreft constitutionele toetsing door de rechter ('ex post') werd onder het vorige kabinet gewerkt aan twee grondwetstrajecten: de invoering van constitutionele toetsing door de rechter en de instelling van een grondwettelijk hof.
- De invoering van constitutionele toetsing keert terug in het coalitieakkoord van dit kabinet; het grondwettelijk hof wordt daarentegen niet genoemd. Daaruit maken wij op dat het kabinet niet verder wil met het grondwetstraject tot instelling van een grondwettelijk hof.
- Richting de Kamers is nog niet expliciet gemaakt dat niet langer wordt ingezet op een grondwettelijk hof. Het voornemen om niet langer in te zetten op een grondwettelijk hof wordt tevens kenbaar gemaakt in de beleidsbrieven van BZK en J&V, die op 24 april verzonden zullen worden. Vanwege de gedeelde verantwoordelijkheid met JenV op dit dossier wordt het antwoord op deze vraag ook aan MJenV en SJenV ter akkoord voorgelegd.

Onze referentie
2026-0000168751

Datum
9 april 2026

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoorden vragen Eerste Kamer	